

SAMMENHÆNGENDE UDSATTEPOLITIK

HÖRSENS KOMMUNE

Sammenhængende Udsattepolitik

Et sammenhængende tiltag for medborgere, der er udsatte, er en del af Horsens Kommunes indsats. Indsatsen er integreret imellem jobcenteret, socialpsykiatrien og misbrugsbehandlingen.

De fleste af tilbuddene er forankret indenfor Velfærds- og Sundhedsudvalgets ressort, og derfor tager Horsens Kommu-

nes politik på området afsæt i visionen og mission for Velfærds- og Sundhedsudvalget.

Politikken udstikker en klar retning og ramme for tilbuddene indenfor social psykiatrien og misbrugs indsats / behandlingen samt de tværgående tiltag til udsatte borgere, der er forankret her.

Velfærds- og Sundhedsudvalgets mission

Velfærd og Sundhed understøtter, at børn, unge og voksne har et godt og aktivt liv som en del af fællesskabet.

Velfærds- og Sundhedsudvalgets visioner

- Vi sikrer fremtidens velfærd ved at være innovative og gå nye veje.
- Vi har en god velfærdsøkonomi, fordi vi lykkes med "mere for færre".
- Vi synliggør vores resultater og kvalitet og gør det, der virker bedst.
- Vi samarbejder med borgerne, borgerens netværk og pårørende.
- Borgerne er tilfredse og mestrer deres egen livssituation.

Kilde: Udvalgsplan 2014-2017, Velfærds- og Sundhedsudvalget 2014 – 2017

En sammenhængende indsats for socialt udsatte

Den sammenhængende politik for udsatte i Horsens Kommunes skal fokusere på en tværgående og opsøgende indsats med henblik på at minimere antallet af borgere, der bliver socialt udsatte.

Gruppen af borgere, der er kommet i en situation, hvor de tilhører gruppen af socialt udsatte, vil i samarbejde med perso-

nale fra Horsens Kommune få støtte til at blive i stand til at mestre eget liv. Dette sker med udgangspunkt i borgerens mål og drømme og med fokus på forløsning af egne potentialer og ressourcer.

Udsathed skal være en midlertidig situation for så få som muligt og ikke et vilkår igennem hele livet for mange.

Et let tilgængeligt og sammenhængende tilbud

Borgere skal opleve let tilgængelig, koordineret og professionel hjælp. Dette indebærer, at borgerne møder medarbejdere, der har viden og kompetence til at kunne tilbyde en individuel indsats. Enhver skal kunne henvende sig med ønske om hjælp.

1. Forebyggelse – tidligere opsøgende indsatser

En tidlig, forebyggende og fremskudt indsats skal foranledige en kontakt til de yngre borgere, for at komme i dialog med dem, mens deres problemkompleks endnu er lavt.

Den tidlige kontakt betyder, at borgeren har større mulighed for at fastholde/komme i gang med uddannelse og/eller arbejde, og på denne måde leve et aktivt

liv uden misbrug eller reduktion heraf. Tilgangen og metoderne er derfor tilpasset den gruppe af borgere, der er mindre socialt belastet af hjemløshed og misbrug.

Borgerne skal opleve, at indsatserne tilrettelægges fleksibelt og med afsæt i borgernes ønsker og drømme.

2. Behandling og rådgivning/vejledning – fokus på effekt

For at sikre at alle borgere profiterer af de tilbud, der gives, skal der for alle Horsens Kommunes interne tilbud opstilles tydelige mål for ethvert forløb sammen med borgeren. Herudover skal der udvikles klare mål for effekten af indsatsen, både på individ- og gruppeniveau.

Metoderne til at nå målene vil være forskellige på tværs af målgrupper og individuelle behov, men der er konstant fokus på, at ressourcerne bruges bedst muligt.

Det er vigtigt at kunne dokumentere, hvad der virker, og hvad der skal justeres.

Der er evidensbaserede programmer på Udsatte området, men behovene er omkiftelige, ligesom overførslen af metoder fra udlandet eller storbymiljø heller ikke kan forventes at have samme virkning i alle tilfælde. Derfor er der behov for løbende struktureret feedback og refleksion over egne præstationer.

3. Behandling og rådgivning/vejledning – sammenhæng i tilbud

Komplekse sociale problemer kræver individuelt tilrettelagte forløb, hvor mange parter arbejder sammen med borgeren for at opnå de bedste resultater. De sociale problemstillinger, som ligger til grund for hjemløshed og misbrug, er ofte mange og udfordrende at håndtere. Problemerne kan gribe ind i hinanden og være gensidigt forstærkende.

Derfor er sammenhængen på tværs af tilbud højt prioriteret i såvel kommunalt og regionalt regi og med private leverandører.

Det overordnede mål for udsatte området i Horsens Kommune er i første omgang at

4. Støtte i livet

For en del af borgerne vil der være problemer, som ikke kan løses igennem behandling. Der er behov for en langvarig indsats hen mod en mere aktiv hverdag,

5. Frivillige og civilsamfund

For at imødegå ensomhed og risikoen for at blive isoleret er der, som nævnt, støtte at hente i det offentlige regi, men også i civilsamfundet/foreningsregi. Desuden har Horsens Kommune et stort og velfungerende samarbejde med frivillige, og de spiller en meget vigtig rolle, både ved at

6. Teknologi

De teknologiske muligheder vinder indpas og kan gøre tilgængeligheden mellem borgere og ansatte nemmere, hurtigere og mere fleksibel. Desuden kan det også danne andre muligheder for kontakt mellem borgerne og dermed gensidig støtte i deres liv.

Ny teknologi skal kontinuerligt understøtte borgerne i at indfri deres håb og

etablere kontakt til de socialt udsatte og

herefter at sikre, at borgerne kommer i kontakt med de behandlingstilbud, som kan gøre borgeren mere selvhjulpent og understøtte et selvstændigt og aktivt liv. Det er afgørende, at tilbuddene supplerer hinanden således, at man bygger videre på det arbejde, der allerede er foregået i andre tilbud.

Indsatsen skal bedømmes ud fra det mål, at borgeren bliver bedre til at mestre egen livsførelse og dermed mindre afhængig af en offentlig indsats.

hvor der er fokus på job og/eller uddannelses muligheder. Desuden vil der være mulighed for støtte til trivsel i hverdagen og dannelse af et socialt netværk.

knytte venskaber, være rollemodeller og ved at danne bro ud i civilsamfundet. De fremtidige løsninger skal i højere grad findes i det "almindelige liv" med fokus på, at få en hverdag til at fungere samt støtte til at danne netværk.

drømme, ligesom indsatserne løbende skal forbedres igennem øget anvendelse af teknologi.

Ny teknologi og mestringen heraf er et vigtigt fokus, fordi beherskelse af teknologi kan mindske udsathed, mens manglende beherskelse kan forstærke den yderligere.

7. Sundhedstilstand

Ulighed i sundhed rammer borgere med multiple problemstillinger, og der skal derfor foretages en bred og anderledes indsats i forbindelse med KRAM faktorerne for at støtte gruppen socialt udsatte.

Sundhedsproblemer vil helt generelt forværre socialt udsattes problemer i forbindelse med at leve et aktivt liv med deltagelse i fællesskaber og arbejdslivet.

Sundhedsproblemer kan derfor medføre, at udsatte borgere havner i en subkultur. Det er vigtigt at støtte borgeren der, hvor borgeren er og at sikre udsattes adgang til de almindelige sundhedstilbud.

Derfor er der behov for at prioritere KRAM-faktorerne, men også at yde støtte til at navigere i det etablerede sundhedssystem.

8. Overgange fra behandling til støtte

Horsens Kommune vil yde en koordineret, helhedsorienteret, opsøgende og sammenhængende indsats, hvor behandling/skadereducerende, forebyggende og sociale tiltag foregår parallelt og sammenkædet.

Der er fokus på sammenhæng og samarbejde mellem den behandling, borgeren modtager på Hospitalsenheden Horsens, Regionspsykiatrien Horsens og den sociale indsats Horsens Kommunes medarbejdere tilbyder.

Der er ligeledes igangsat et samarbejdsprojekt mellem Regionen og blandt andet Horsens Kommune med det formål, at borgere, der oplever alvorlige problemer, kan kontakte en social- og psykiatrifaglig medarbejder i Regionen, der ud over at yde hjælp til borgeren også bygger bro til kommunerne.

En såkaldt "Sociolance"

Projektet fortsætter til udgangen af 2019.

Hvad vil det sige at være udsat? Hvem er de udsatte borgere?

Socialt udsatte voksne er voksne med sociale problemer eller stor risiko for at få det.

De primære problemstillinger er:

Ledighed

Misbrug

Hjemløshed

Sindslidelse(r)

Vold i nære relationer

Seksuelle overgreb og senfølger

Prostitution

Det at være udsat betyder, at borgeren har problemer, der gennemgribende vanskeliggør udnyttelse af egne ressourcer. Borgere med handicap eller en sindslidelse er ikke nødvendigvis socialt udsatte men kan være det. Svage sociale netværk betyder, at mange udsattes problemer forværres, og at de reelt ikke har de samme muligheder, som mere ressourcestærke borgere har for at finde og modtage hjælp.

Socialt udsatte har ofte flere tilstødende problemer, der griber ind i hinanden og kan være gensidigt forstærkende.

De udsatte borgere er for $\frac{3}{4}$ vedkomne mænd.

Nøgletal fra SFIs publikation "Hjemløshed i Danmark 2015" synliggøre problematikkerne for de borgere, som i 2015 havde ophold på et forsorgshjem i Danmark:

70 % er på kontanthjælp

77 % har en fysisk sygdom

47% har en psykisk sygdom

69 % har et misbrug (ét eller flere rusmidler)

11 % er i substitutionsbehandling

32 % er psykisk syge misbrugere

Tilbud til udsatte Horsens-borgere¹

Opgørelsen af antallet af socialt udsatte vil altid være behæftet med en vis usikkerhed, da de mest udsatte borgere pr. definition er dem, som ikke er i kontakt med de offentlige tilbud. De nedenstående tal viser antallet af unikke Horsensborgere i hver type tilbud. En borger kan godt have modtaget flere tilbud, og derfor kan tallene ikke lægges sammen på tværs af kategorierne.

Udviklingen fra 2013 til 2015 viser et fald eller stagnation i alle typer af tilbud med undtagelse af ambulante behandling af narko og forsorgshjem (Bo-tilbud §110).

Socialt udsatte - unikke personer ²		2013	2014	2015
SUL § 141	Ambulant behandling alkohol	260	243	240
SUL § 141	Dagbehandling alkohol	Opstart i 2013	51	37
SUL § 141	Døgnbehandling alkohol	9	11	6
SEL § 101	Ambulant behandling narko	387	362	374
SEL § 101	Virtuel ambulant behandling	Opstart i 2015		4
SEL § 101	Dagbehandling narko	61	39	38
SEL § 107	Døgnbehandling narko	42	42	35
SEL § 107	Halvvejs huset, Houmannsgade	13	12	13
SEL § 109	Kvindekrisecentre	46	35	35
SEL § 110	Botilbud § 110	167	172	172

¹ Inkl. andre kommuners tilbud

² En person kan godt være indskrevet i flere samtidige tilbud. Ad. Dagbehandling Alko - opstart 1/5 2013 iflg. KMD EKJ har der været 23 borgere indskrevet

Bilag – Horsens Kommunes tilbud til udsatte borgere

Center for Socialt Udsatte er Horsens Kommunes tilbud til voksne borgere med misbrug, hjemløshed og problemer i tilknytning til livet som socialt udsat.

CSU sørger for et helhedsorienteret sam-

arbejde med beskæftigelsesområdet, psykiatriområdet og familieområdet.

CSU tilbyder desuden online alkoholvejledning via dette link: www.lidtformeget.dk

Oversigt over tilbud hos Center for socialt udsatte

Tilbud	Antal helårspladser
Trin Horsens: <i>Ambulant rådgivning og behandling</i> for alkohol- og stofmisbrug jf. SEL § 101 og SUL §§ 141 og 142 <i>Ambulante tilbud:</i> <ul style="list-style-type: none">– Stofmisbrug (180 pladser, heraf 25 pladser til ½ takst)– Alkoholbehandling (115 pladser, heraf 8 pladser til ½ takst) <i>Dagbehandling:</i> <ul style="list-style-type: none">– Dagbehandling for stofmisbrugere– Dagbehandling for alkoholmisbrugere	180 115 13 8
Sølyst, Det sociale Døgncenter	30
Vesterled: <ul style="list-style-type: none">– Ældrevenlige boliger.– Alternative plejehjemspladser– Ambulant stofmisbrugsbehandling til unge under 30– Botræning til unge i stofmisbrugsbehandling– Forsorgshjemspladser– Sundhedsklinik og tandklinik	36 8 120 8 4
Kaffekanden, Aktivitets- og samværstilbud	36
Halvvejshuset, Houmannsgade 56	6
Horsens Krisecenter for kvinder	7